

УДК 351.86:35.07:316.42

ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ТЕРОРИЗМУ

С.О.Савчук,

Національна академія державного управління при Президентові України

У статті висвітлюються особливості інституційного забезпечення державної політики протидії тероризму на теренах України. Зазначається, що запобігання тероризму на національному рівні відіграє значну роль у забезпеченні національної безпеки України й посідає важливе місце в діяльності органів державної влади, структурах і силах сектору безпеки України. Досліджується вітчизняне нормативно-правове забезпечення антитерористичної діяльності. Аналізуються функції основних антитерористичних органів – Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства оборони України, Збройних Сил України, Прикордонних військ, Антитерористичного центру, Центру спеціального призначення Військової служби.

Ключові слова: тероризм, державна політика, Служба безпеки України, Міністерство внутрішніх справ України, Міністерство оборони України, Збройні Сили України, Антитерористичний центр.

INSTITUTIONAL SUPPORT OF STATE POLICY TO PREVENT, TO DISTRACT AND TO COUNTERACT TERRORISM

S.O.Savchuk,

National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

The article discusses the features of the institutional provision of the state policy of counter-terrorism on the territory of Ukraine. It is noted that the prevention of terrorism at the national level plays a significant role in ensuring the national security of Ukraine and occupies an important place in the activities of public authorities, structures and forces of the security sector of Ukraine. Examines domestic regulatory support anti-terrorist activities. Analyzes the functions of the main counterterrorism bodies – the security service of Ukraine, Ministry of internal Affairs of Ukraine, Ministry of defense of Ukraine, the Armed forces of Ukraine, Border troops, the anti-terrorist center, the center for special purpose of Military service. The emphasis is on proposals for improving the effectiveness of state anti-terrorist bodies.

Key words: terrorism, state policy, the security Service of Ukraine (SSU), Ministry of internal Affairs of Ukraine, Ministry of defense of Ukraine, the Ukrainian Armed forces, Antiterrorist center.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Сьогодні як у світовому співтоваристві, так і в Україні актуалізувалося питання щодо протидії та запобігання тероризму. У Законі України “Про боротьбу з тероризмом” зазначається, що тероризм – суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому не винних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей [1]. Ключові нормативно-правові акти у сфері безпеки (Стратегія національної безпеки України, Воєнна доктрина України, Концепція розвитку сектору безпеки і оборони України) визначають терористичну загрозу як одну з основних загроз національній безпеці України. За даними експертів, з 2000 по 2013 р. від тероризму в Україні зафіксовано всього 3 смерті,

у 2014 – 665 смертей, що пов'язано насамперед з обстрілами, які здійснювалися сепаратистськими ДНР та ЛНР, у тому числі із запуском ракети “земля-повітря”, що влучила в літак Malaysia Airlines, коли загинуло 298 іноземних громадян. У 2014 р. в Глобальному рейтингу тероризму Україна зайняла 12-те місце, піднявшись відразу на 43 позиції [2].

Аналізуючи останні дані Генеральної прокуратури України, слід зазначити, що за ст. 258 (терористичний акт) Кримінального кодексу (КК) України в Україні зареєстровано: у 2013 р. – 4, у 2014 р. – 1515, у 2015 р. – 1305, у 2016 р. – 1869, у січні–квітні 2017 р. – 538 терористичних актів [3, с. 28].

Головною причиною посилення терористичної діяльності в Україні є гібридна агресія з боку Російської Федерації. Серед вагомих причин можна також виділити складну соціально-політичну ситуацію, напруження між різними соціальними групами (етнічними, релігійними, регіональними), низький рівень

© Савчук С.О., 2019

правової і політичної культури, кризові явища в економіці, моральну та духовну кризу. На думку С.Телешуна, основними причинами виникнення тероризму в Україні є політична нестабільність; незахищеність інформаційного простору України, існування конфліктів у релігійному середовищі; міжкланові міжетнічні та міжконфесійні конфлікти в окремих регіонах України, спрямовані на дискримінацію окремих етнічних груп тощо [4, с. 163].

З огляду на це запобігання тероризму на національному рівні відіграє значну роль у забезпеченні національної безпеки України й посідає важливе місце в діяльності органів державної влади, структурах і силах сектору безпеки України.

Аналіз останніх публікацій за проблематикою та визначення невирішених раніше частин загальної проблеми. Вагомий внесок у дослідження теоретично-методологічних засад і вивчення окремих аспектів протидії тероризму зробили такі українські та зарубіжні вчені, як В.Горбулін, С.Телешун, А.Дацюк, В.Ліпкан, Л.Мошкова, І.Шкурат, Я.Дашкевич, В.Остроухов, В.Крутов, Г.Перепелиця, В.Смолій, Г.Яворська, О.Резнікова, А.Місюра, С.Дрьомов, К.Войтовський та ін.

Формулювання цілей (мети) статті. Метою статті є аналіз інституційного забезпечення державної політики протидії тероризму на теренах України.

Виклад основних результатів дослідження та їх обґрунтування. Сьогодні є досить важливою активізація управлінської діяльності щодо підвищення ефективності політики держави у сфері системи безпеки і оборони, спрямованої насамперед на боротьбу з гібридною агресією Російської Федерації, яка призводить до посилення тероризму на території України. Формування державної системи боротьби з тероризмом в Україні можливе шляхом ефективною інтеграції всіх її складових на основі координації їх діяльності.

Відповідно до ст. 2 Закону України “Про боротьбу з тероризмом” правову основу боротьби з тероризмом становлять Конституція України, Кримінальний кодекс України, цей Закон, інші закони України, Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом (1977 р.), Міжнародна конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом (1997 р.), Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму (1999 р.), інші міжнародні договори України, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України, укази і розпорядження Президента

України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, а також інші нормативно-правові акти, що приймаються на виконання законів України [1].

Компетенції владної вертикалі щодо боротьби з тероризмом розподіляються таким чином.

Загальне керівництво у сферах національної безпеки та оборони України відповідно до Конституції і законів України здійснює Президент України. Організацію боротьби з тероризмом в Україні та забезпечення її необхідними силами, засобами і ресурсами здійснюються Кабінетом Міністрів України у межах його компетенції [1].

Верховна Рада України в межах повноважень, окреслених Конституцією України, визначає засади внутрішньої та зовнішньої політики, основи національної безпеки, формує законодавчу базу в цій сфері, схвалює рішення з питань введення надзвичайного і воєнного стану, мобілізації, визначення загальної структури, чисельності, функцій Збройних Сил України та інших військових формувань, створених відповідно до законів України [5].

Рада національної безпеки і оборони України координує та контролює діяльність органів виконавчої влади у сферах національної безпеки і оборони, з урахуванням змін у геополітичній обстановці вносить Президенту України пропозиції щодо уточнення Стратегії національної безпеки України та Воєнної доктрини України [5].

Центральні органи виконавчої влади беруть участь у боротьбі з тероризмом у межах своєї компетенції, визначеної законами та виданими на їх основі іншими нормативно-правовими актами. Боротьба з тероризмом стала одним з пріоритетних напрямів діяльності органів виконавчої влади та спеціальних служб і підрозділів, які їм підпорядковані.

Значну роль в організації антитерористичної діяльності та запобіганні терористичним діям мають відігравати: Міністерство внутрішніх справ (МВС) України, Міністерство оборони (МО) України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС), спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у справах охорони державного кордону, Державний департамент України (ДДУ) з питань виконання покарань, Управління державної охорони (УДО) України. До участі у вжитті заходів, пов’язаних з виявленням і припиненням терористичної діяльності та запобіганням їй у разі необхідності, залучаються всі інші міністерства. Слід назвати також певні недоліки в Законі України “Про

боротьбу з тероризмом”. Так, відповідно до норм закону до суб’єктів боротьби з тероризмом не відносять Національну гвардію України, хоча серед її ключових функцій визначена участь у заходах, пов’язаних із припиненням терористичної діяльності.

До участі в антитерористичних операціях можуть бути залучені й інші центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації незалежно від підпорядкованості і форми власності, їх посадові особи, а також громадяни за їх згодою [1].

Головним органом у загальнодержавній системі боротьби з терористичною діяльністю є Служба безпеки України (СБУ). Напрямами діяльності Служби безпеки є:

- проведення оперативно-розшукових заходів, спрямованих на запобігання терористичній діяльності, її виявлення та припинення;
- профілактика визрівання будь-яких форм екстремізму і тероризму на вітчизняному ґрунті, запобігання їх проявам;
- позбавлення активістів іноземних терористичних організацій щонайменших шансів використати територію нашої країни для здійснення протиправних акцій з метою досягнення своїх політичних або інших цілей;
- виявлення осіб і груп терористичної спрямованості;
- руйнування міжнародних зв’язків терористів;
- робота з інформацією розвідки про підготовку терористичних актів;
- знешкодження та затримання терористів, запобігання терористичним діям, або їх припинення.

Досудове слідство у справах про злочини, пов’язані з терористичною діяльністю, здійснюється також силами СБУ. Завдання забезпечення захисту установ України за межами її території, співробітників та членів їхніх сімей від терористичних посягань входить до компетенції спеціальних підрозділів СБУ.

Ключовим підрозділом в СБУ у сфері боротьби з тероризмом є Антитерористичний центр (АТЦ), який здійснює діяльність щодо запобігання терористичним актам та їх припинення стосовно державних діячів, важливих об’єктів життєзабезпечення населення та об’єктів підвищеної небезпеки.

Завдання Антитерористичному центру при Службі безпеки України визначено в Законі України “Про боротьбу з тероризмом” від 20 березня 2003 р.

На Антитерористичний центр при Службі безпеки України покладається [1]:

- здійснення теоретико-концептуального забезпечення антитерористичної діяльності та розробка програм боротьби з тероризмом;
- моніторинг, узагальнення, аналіз та оцінка інформації про стан і тенденції поширення тероризму в Україні та за її межами;
- організація і проведення антитерористичних операцій та координація діяльності суб’єктів, які ведуть боротьбу з тероризмом чи залучаються до конкретних антитерористичних операцій;
- організація та проведення командно-штабних і тактико-спеціальних навчань і тренувань;
- участь у підготовці проектів міжнародних договорів України у сфері боротьби з тероризмом;
- підготовка пропозицій щодо вдосконалення законодавства України у сфері боротьби з тероризмом;
- фінансування проведення суб’єктами, які ведуть боротьбу з тероризмом, антитерористичних операцій;
- взаємодія із спеціальними службами, правоохоронними органами іноземних держав та міжнародними організаціями з питань боротьби з тероризмом [1].

Антитерористичний центр при Службі безпеки України складається з Міжвідомчої координаційної комісії та штабу, а також координаційних груп та їх штабів, які створюються при регіональних органах Служби безпеки України. У складі Антитерористичного центру при Службі безпеки України можуть створюватися і діяти військово-цивільні адміністрації – тимчасові державні органи, які призначені для забезпечення дії Конституції та законів України, забезпечення безпеки і нормалізації життєдіяльності населення [1].

Штаб центру є структурним підрозділом Служби безпеки України, але, враховуючи міжвідомчі функції АТЦ, він комплектується не лише військовослужбовцями та працівниками СБУ, а й працівниками інших міністерств і відомств. При цьому перевага віддається співробітникам з достатнім досвідом роботи, аналітичним складом мислення, здатним мобілізуватися й рішуче діяти у кризовій обстановці.

До 2007 р. штаб Антитерористичного центру був робочим органом Антикризового центру, головою якого був Президент України. Основними завданнями Антикризового центру були координація заходів, здійснюваних центральними органами виконавчої вла-

ди та спеціальними органами, на які покладено виконання функцій боротьби з тероризмом, запобігання та ліквідації кризових ситуацій, які стали наслідком екстремістських проявів або терористичних актів, розгляд пропозицій щодо сил і засобів, які залучаються до подолання таких проявів чи актів [6].

Але 19 лютого 2007 р. Антикризисний центр був ліквідований Указом Президента України № 118/2007 “Про ліквідацію деяких консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів”, що негативно позначилося на діяльності держави щодо протидії тероризму. В умовах посилення сучасних загроз, зокрема гібридної війни з боку Російської Федерації, в нашій країні недостатньо ефективною є загальнодержавна система запобігання терористичним актам. Так уже 4 рази в Україні підірвалися стратегічні військові склади, зокрема в Калинівці та Балаклії, але належних висновків так і не було зроблено (в Україні залишилося лише 5 подібних стратегічних військових складів).

У Службі безпеки України також діють спеціальні підрозділи боротьби з тероризмом і захисту національної державності. За час існування ними накопичено значний досвід у цій сфері. Підготовка антитерористичних сил передбачає моделювання умов, максимально наближених до бойових: знешкодження терористів і звільнення заручників, віртуозне водіння автомобілем, володіння стрілецькою зброєю та спецтехнікою, що використовуються в боротьбі з терористами та бандитськими угрупованнями, – навички, яких учасники антитерористичних формувань набувають у спеціальному навчально-тренувальному центрі, який згідно з рішенням Президента України використовується для потреб АТЦ. Бійців АТЦ забезпечено сучасним озброєнням, універсальним спорядженням.

Протягом кількох останніх років у структурі СБУ існує сформоване відповідно до Указу Президента України Управління боротьби з тероризмом та захисту учасників кримінального судочинства. За час його існування проведено велику кількість оперативно-бойових операцій із затримання особливо небезпечних злочинців і звільнення заручників.

Боротьбу з тероризмом шляхом запобігання, виявлення та припинення злочинів, вчинених з терористичною метою, розслідування яких віднесене законодавством України до компетенції органів внутрішніх справ, організовує Міністерство внутрішніх справ України. Спеціальні підрозділи Міністерства надають

Антитерористичному центру при Службі безпеки України необхідні сили і засоби; забезпечують їх ефективне використання під час проведення антитерористичних операцій [1].

Один з головних суб'єктів боротьби з тероризмом – Міністерство оборони України, основними повноваженнями якого є:

- захист від терористичних актів стратегічних об'єктів Збройних Сил України;

- організація підготовки та застосування сил і засобів Сухопутних військ, Повітряних Сил та Військово-Морських Сил Збройних Сил України в разі здійснення терористичного акту;

- участь у проведенні антитерористичних операцій на військових об'єктах та в разі виникнення терористичних загроз безпеці держави із-за меж України [1].

У Збройних Силах України сформована досить потужна антитерористична складова, зокрема це структури Головного управління розвідки Міністерства оборони України, які активно діють у сфері боротьби з тероризмом та на підставі указів Президента України та інших нормативно-правових актів взаємодіють з іншими розвідувальними органами нашої держави та інших країн світу [7, с. 34].

Важливим завданням Збройних Сил України як складової загальнодержавної системи боротьби з тероризмом є протидія терористичним загрозам, які можуть бути реалізовані з використанням повітряного простору. Можливості сучасних Повітряних Сил Збройних Сил України дають змогу мати чергове радіолокаційне поле і забезпечувати контроль за повітряним простором. Розроблено перелік державних об'єктів особливої ваги: атомні електростанції, населені пункти першої категорії, гідровузли, регіони розміщення об'єктів хімічної промисловості.

У складі Міністерства оборони України допомогу у здійсненні антитерористичної діяльності надає також Військова служба правопорядку у Збройних Силах України, створена згідно із Законом України від 07 березня 2002 р. № 3099-III “Про військову службу правопорядку у Збройних Силах України”. Одним із її завдань є участь у протидії диверсійним проявам та терористичним актам на військових об'єктах [8].

При прийнятті рішення про введення в Україні чи в окремих її місцевостях режиму воєнного або надзвичайного стану на Службу правопорядку додатково покладаються завдання щодо участі в боротьбі з ворожими диверсійно-розвідувальними групами на території України [8].

До протидії диверсіям і терористичним актам на військових об'єктах у мирний час у Збройних Силах України можуть бути залучені: протидиверсійні резерви різних видів Збройних Сил України; протидиверсійні групи на стратегічно важливих об'єктах; загони ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (із залученням підрозділів інженерних військ, військ радіаційного, хімічного, біологічного захисту, медичного забезпечення, протипожежного захисту та ін.).

Заходи щодо захисту населення і територій у разі загрози виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних з технологічними терористичними проявами та іншими видами терористичної діяльності, здійснює Державна служба України з надзвичайних ситуацій. Спеціальні підрозділи цієї служби беруть участь у заходах з мінімізації та ліквідації наслідків терористичних дій під час антитерористичних операцій, а також проводять просвітницькі та практично-навчальні заходи з метою підготовки населення до дій в умовах терористичного акту [9].

Державний департамент України з питань виконання покарань вживає заходів щодо запобігання злочинам терористичної спрямованості на об'єктах кримінально-виконавчої пенітенціарної системи та їх припинення.

Управління державної охорони України бере участь в операціях з припинення терористичних актів, спрямованих проти посадових осіб та об'єктів, охорону яких доручено підпорядкованим цьому Управлінню підрозділам.

Державна прикордонна служба веде боротьбу з тероризмом шляхом запобігання спробам, виявлення та припинення спроб перетинання терористами державного кордону України; незаконного переміщення через державний кордон України зброї, вибухових, отруйних, радіоактивних речовин та інших предметів, що можуть бути використані як засоби вчинення терористичних актів; забезпечення безпеки морського судноплавства в межах територіальних вод та виключної (морської) економічної зони України під час проведення антитерористичних операцій [10].

Важливим завданням Державної прикордонної служби є забезпечення ефективного контролю на кордоні за видачею документів, що посвідчують особу, та проїзних документів з метою запобігання їхньої фальсифікації, підробленню або незаконному використанню [11].

Сьогодні значна частина державного кордону України межує з кордонами країн НАТО та ЄС,

що зумовлює необхідність ужиття спільних заходів щодо зміцнення прикордонної безпеки. Державна прикордонна служба концентрує увагу на досягненні взаємосумісності прикордонних підрозділів європейських країн, що істотно впливатиме на підвищення рівня регіональної стабільності.

На створення надійного бар'єру для запобігання терористичним загрозам, контрабанді наркотиків, зброї, торгівлі людьми спрямовані спільні зусилля українських та зарубіжних прикордонників.

Велике значення має формування єдиної європейської системи запобігання терористичним загрозам та реагування на них шляхом поєднання можливостей українських центрів кризового реагування Міністерства оборони, Міністерства з надзвичайних ситуацій (МНС) та Антитерористичного центру Служби безпеки України з можливостями аналогічних європейських структур. Спільні зусилля в цьому напрямі дадуть можливість оперативно реагувати на загрози сучасного тероризму.

Основним механізмом реалізації цієї ідеї можуть стати двосторонні консультації Адміністрації Державної прикордонної служби України з країнами-членами НАТО з питань боротьби з міжнародним тероризмом, наркобізнесом, нелегальним переміщенням зброї, а також товарів і технологій подвійного призначення.

У цьому контексті важливим є започаткування роботи спеціальної робочої групи й організації обміну інформацією між Службою безпеки України та відповідним Офісом безпеки НАТО [12, с. 13–20].

Водночас варто пам'ятати, що значна частина державного кордону України межує з кордоном Російської Федерації та її союзника Білорусі, що потребує посиленої уваги до громадян цих країн, які перетинають кордон, оскільки серед них можуть бути члени диверсійних чи терористичних груп. У перспективі бажано ввести візовий режим з Російською Федерацією.

Постійною складовою загальнодержавної системи протидії тероризму мають стати органи державного управління та органи місцевого самоврядування [13].

Практика показує, що працівники органів державної влади та органів місцевого самоврядування не завжди усвідомлюють важливість та необхідність виконання службових обов'язків щодо надання відповідним органам своєчасної інформації про статус, реєстрацію,

переміщення осіб, особливо іноземних громадян, у межах підпорядкованої території, хоча ця інформація може цілком реально допомогти спецпідрозділам запобігти терористичним діям. Саме місцеві органи влади, знайомі з місцевою специфікою, можуть зробити значний внесок у запобігання терористичним актам.

В умовах посилення сучасних загроз загальнодержавна система антитерористичних заходів потребує подальшого розвитку, що передбачає:

– глибоку оцінку й прогнозування реальних ситуацій;

– розробку стратегії протидії потенційним агресивним спрямуванням; відпрацювання конкретних комплексів оперативних заходів щодо забезпечення безпеки особливо важливих об'єктів, порушення режиму діяльності яких може призвести до тяжких наслідків, навіть до екологічних катастроф;

– систематичне проведення навчання на підприємствах атомної енергетики та інших стратегічно важливих об'єктах з імітацією захоплення їх терористами, з передбаченням різних варіантів ускладнення ситуації;

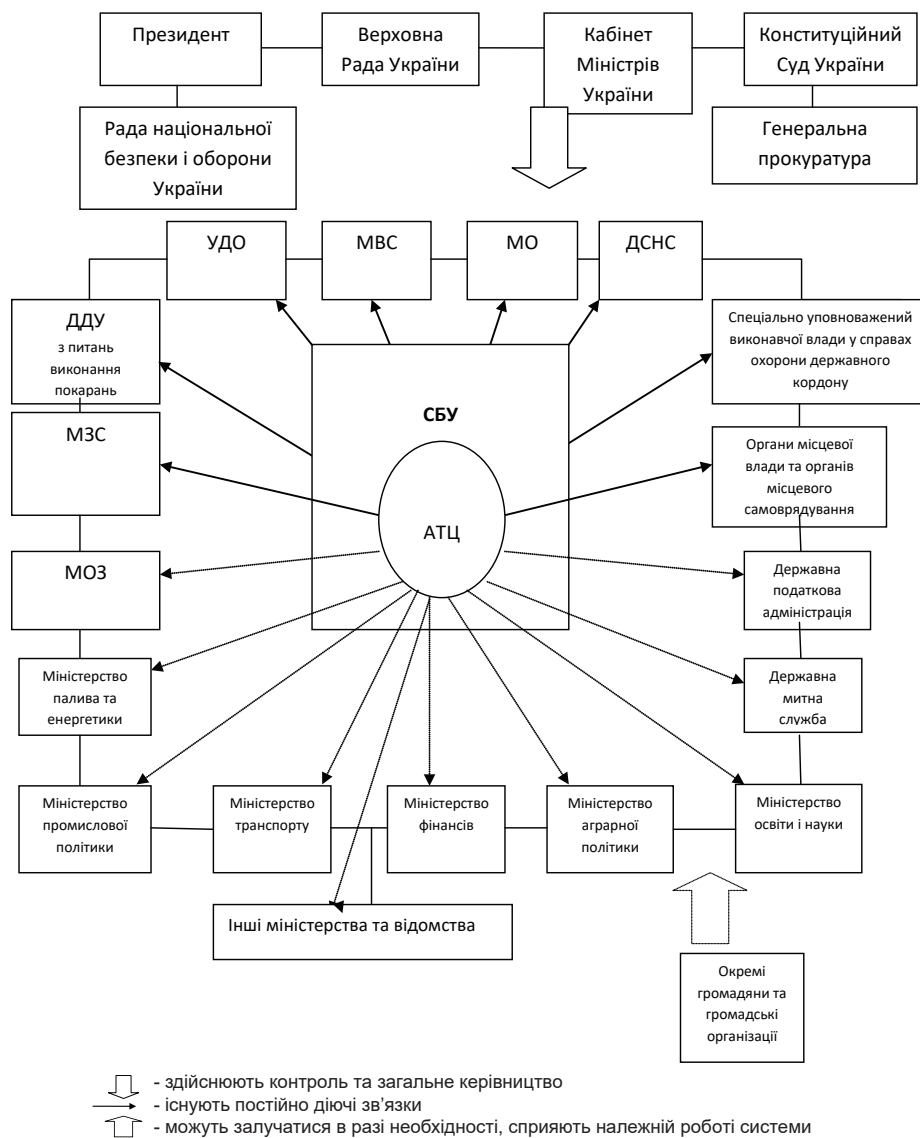
– удосконалення законодавства, зокрема рекомендувати Верховній Раді внести зміни до ст. 4 Закону України “Про боротьбу з тероризмом”, де одним з суб'єктів, які безпосередньо ведуть боротьбу з тероризмом у межах своєї компетенції, визначити Національна гвардію України [13].

Розробці концепції органічного поєднання всіх антитерористичних сил, засобів і можливостей державних органів передувало ретельне вивчення такого досвіду в країнах, які ведуть активну боротьбу з тероризмом протягом десятиріч. Це, передусім, США, Великобританія, Італія, Франція, Німеччина,

Ізраїль, Іспанія, Туреччина. В умовах боротьби з російською гібридною агресією особливо актуальним є ізраїльський організаційний і технічний досвід боротьби з тероризмом [14].

Екстраполюючи напрацювання цих країн на специфіку нашої держави, в Україні потрібно створити оптимальну структуру антитерористичних сил [15].

Дієву, збалансовану загальнодержавну систему протидії тероризму в Україні, в якій мають взаємодіяти всі суб'єкти антитерористичної боротьби, можна зобразити схематично (див. рисунок).

- ▬ - здійснюють контроль та загальне керівництво
- ↔ - існують постійно діючі зв'язки
- ▤ - можуть залучатися в разі необхідності, сприяють належній роботі системи

Загальнодержавна система протидії тероризму в Україні

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, в Україні існують окремі елементи загальнодержавної системи антитерористичної протидії, а саме: СБУ, МО,

МВС, ДСНС, спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у справах охорони державного кордону, Державний департамент України з питань виконання покарань, Управління державної охорони України, органи державного управління та органи місцевого самоврядування. Організація і проведення анти-терористичних заходів, координація діяльності суб'єктів боротьби з тероризмом відповідно до визначеної законодавством України компетенції здійснюється через Антитерористичний центр при Службі безпеки України. На регіональному рівні

АТЦ координує діяльність органів державного управління через координаційні групи при регіональних органах СБУ. У разі необхідності до цієї діяльності можуть залучатися інші міністерства та громадські інститути суспільства. В умовах актуалізації терористичних загроз для України відповідним силовим структурам України доцільно акцентувати увагу на посиленні міжвідомчої координації та забезпеченні ефективного та оперативного обміну інформацією між регіональними і центральними органами влади з питань протидії тероризму.

Список використаних джерел

1. Про боротьбу з тероризмом [Електронний ресурс] : Закон України від 20 берез. 2003 р. № 638-IV // Законодавство України // Відом. Верхов. Ради України. – 2003. – № 25. – Ст. 180. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15>
2. Боротьба з тероризмом: чий досвід може перейняти Україна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukr.segodnya.ua/ukraine/borba-s-terrorizmom-chey-opyt-mozhet-perenyat-ukraina-747604.html> http
3. Актуальні питання протидії тероризму у світі та в Україні : аналіт. доп. / [О. О. Резнікова, А. О. Місюра, С. В. Дрьомов, К. Є. Войтовський] ; за заг. ред. О. О. Резнікової. – Київ : НІСД, 2017. – 60 с.
4. Телешун С. Сучасний тероризм: українські реалії / С. Телешун // Політ. менеджмент. – 2005. – № 1 (10). – С. 163–169.
5. Про основи національної безпеки [Електронний ресурс] : Закон України від 19 черв. 2003 р. № 964-IV. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/964-15>
6. Про антикризовий центр [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 05 листоп. 2002 р. № 991. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991/2002/print>
7. Крутов В. В. Протидія міжнародному тероризму як системно-соціальна складова національної безпеки України / В. В. Крутов // Стратегічна панорама. – 2003. – № 2. – С. 108–113.
8. Про військову службу правопорядку у Збройних Силах України [Електронний ресурс] : Закон України від 7 берез. 2002 р. № 3099-III. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3099-14>
9. Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 16 груд. 2015 р. № 1052. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/248721664>
10. Про державну прикордонну службу [Електронний ресурс] : Закон України від 03 квіт. 2003 р. № 661-IV. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15>

References

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (2003), the Law of Ukraine "For the work on terrorism" of March 20, 2003, № 638-IV, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15> (Accessed 4 November 2018).
2. Borot`ba z terory`zmoz: chy`j dosvid mozhe perejnyaty` Ukrayina (2018). [*Fighting terrorism: whose experience can Ukraine*]. Available at: <https://ukr.segodnya.ua/ukraine/borba-s-terrorizmom-chey-opyt-mozhet-perenyat-ukraina-747604.html> http. (Accessed 12 November 2018).
3. Reznikova, O.O., Misyura, A.O., Dr`omov, S.V., Vojtovs`ky`j, K.Ye. (2017). Aktual`ni py`tannya proty`dyi terory`zmu u sviti ta v Ukrayini: analit. dopovid` [*Actual issues of combating terrorism in the world and in Ukraine: analyst. report*]. (Kyiv: NISD). (in Ukrainian).
4. Teleshun, S. (2005). Suchasny`j terory`zm: ukrayins`ki realiyyi [Tekst] [Contemporary terrorism: Ukrainian realities]. *Political management*, 1 (10), 163–169.
5. The Verkhovna Rada of Ukraine (2003), the Law of Ukraine. "On the Basics of National Security" of June 19, 2003, № 964-IV, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/964-15> (Accessed 12 October 2018).
6. The President of Ukraine (2002), Decree "On the Anti-crisis Center" of November 05, 2002, № 991, available at: <http://www.rada.gov.ua/> (Accessed 24 October 2018).
7. Krutov, V.V. (2003). Protv`diya mizhnarodnomu terory`zmu yak sy`stemno-social`na skladova nacional`noyi bezpeky` Ukrayiny. [Struggle with international terrorism as a systemic-social component of the national security of Ukraine]. *Strategic Panorama*, 2, 108 – 113.
8. The Verkhovna Rada of Ukraine (2002), the Law of Ukraine "For military service of law enforcement in the Armed Forces of Ukraine" of March 7, 2002, No. 3099-III, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3099-14> (Accessed 22 November 2018).
9. The Cabinet of Ministers of Ukraine (2015), Decree "Principles of the State Service of Ukraine for Emergency Situations" of December 16, 2015,

11. Регуляторні акти Державної прикордонної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dpsu.gov.ua/ua/Regulyatorny-akti/>
12. Горбулін В. П. Взаємовідносини Україна – НАТО в контексті євроатлантичних інтеграційних процесів / В. П. Горбулін // Нац. безпека і оборона. – 2003. – № 7. – С. 5–7.
13. Про Концепцію боротьби з тероризмом [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 23 квіт. 2013 р. № 230/2013. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/230/2013>
14. Боротьба з тероризмом: міжнародний досвід і його актуальність для України : матеріали міжнар. наук.-практ. конфер., 30 верес. 2016 р. – Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2016. – 432 с.
15. Про національну безпеку України [Електронний ресурс] : Закон України від 21 черв. 2018 р. № 2469-VIII // Відом. Верхов. Ради України. – 2018. – № 31. – Ст. 241. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19/print>
- available at: <http://www.dsns.gov.ua/ua/Polozhennya.html> (Accessed 24 November 2018)
10. The Verkhovna Rada of Ukraine (2003), the Law of Ukraine "On the State Border Guard Service" of April. 03, 2003, N 661-IV, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15> (Accessed 24 November 2018).
11. Regulyatorni akty` Derzhavnoyi pry`kordonnoyi sluzhby` Ukrayiny (2018). [Regulatory acts of the Department of the State Service of Ukraine]. Available at: <https://dpsu.gov.ua/ua/Regulyatorny-akti/> (Accessed 24 October 2018).
12. Horbulin, V. P. (2003). Vzaiemovidnosyny Ukraina–NATO v konteksti yevroatlantychnykh intehratsiynykh protsesiv [Ukraine–NATO Relations in the Context of Euro-Atlantic Integration Processes]. *National Security and Defense*, № 7, 5–7.
13. The President of Ukraine (2013), Decree "On the Concept of Fighting Terrorism" of April 23, 2013 p., No. 230/2013, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/230/2013> (Accessed 14 November 2018).
14. Fighting terrorism: international experience and its relevance for Ukraine (2016). Materials of the international scientific and practical conference. (Kyiv: National Academy of Public Prosecutor's Office of Ukraine. (in Ukrainian).
15. The Verkhovna Rada of Ukraine (2018), the Law of Ukraine "On National Security" of July 21, 2018, No. 2469-VIII, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19/print> (Accessed 14 December 2018).

Савчук Сергій Олександрович,
аспірант кафедри глобалістики, євроінтеграції та управління національною безпекою,
Національна академія державного управління при Президентів України,
03057, Україна, м. Київ, вул. Антона Цедіка, 20

Цитування: Савчук С. О. Інституційне забезпечення державної політики попередження, запобігання та протидії тероризму / С. О. Савчук // Вісн. НАДУ. Серія "Державне управління". – 2019. – № 1 (92). – С. 23–30.

Стаття надійшла: 20.12.2018

Схвалено до друку: 14.01.2019

Savchuk, Sergey O.,
Postgraduate of Department of Globalistics, European Integration and National Security Management,
National Academy for Public Administration under the President of Ukraine,
20, Anton Tsedyk St., Kyiv, 03057, Ukraine
Email: chupriy2006@ukr.net
ORCID: 0000-0001-9817-1569

Citation: Savchuk, S. O. (2019). Instytutsiynе zabezpechennya depzhavnoyi polityky poperedzhennya, zapobihannya ta ppotydiyі tepopyzmu [Institutional support of state policy to prevent, to distract and to counteract terrorism]. *Bulletin of the NAPA, Series "Public Administration"*, 1 (92), 23–30.

Article arrived: 20.12.2018

Accepted: 14.01.2019